

РОЗДІЛ 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Андрій АРНАУТ
(Ізмаїл, Україна)*

МОДЕРНІЗАЦІЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПРАВОВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ

Правопорядок – визначальний параметр набуття Українською державою ознак правової. Особливим є значення цього параметру за викликів сьогодення: у країні триває режим воєнного стану, уперше в історії незалежності життєдіяльність особистості відбувається у ситуаціях цинічної агресії сусідньої держави, а отже, має місце зневіра у дієвості міжнародних механізмів правового захисту пересічної людини.

На часі – мобілізація зусиль усіх соціальних інститутів, а також працівників у галузі юриспруденції, права, котрі мають на меті цілеспрямоване формування правовідповідальної поведінки особистості. Загострення означеного сегмента освітньо-виховної проблематики, зокрема, щодо здобувачів магістерської освіти зумовлена ще й недосконалістю європейського права як правової системи (Л. Курницький, М. Лисецькі, В. Сломський, Г. Ярославський). Йдеться про вже доведену польськими дослідниками доцільність підвищення ролі правової системи Європейського Союзу щодо створення політичного й правового простору, де для європейців ефективно діють правові та адміністративні норми; встановлену українськими вченими (О. Акимов, Л. Акімова, С. Зленко, О. Кулеба, Д. Лук'янченко та ін.) важливість захисту прав особи, стосовно якої вжиті заходи «забезпечення позову», що має неабияку значущість у

здійсненні необхідної в Україні прогресивної судової реформи задля забезпечення її відповідності стандартам Європейського Союзу стосовно потенційних держав-членів.

У контексті окресленого, актуалізується пошук шляхів, які вмотивовують здобувачів і базової вищої освіти, і студентів-магістрантів до правовідповідальної поведінки. На нашу думку, найбільш конструктивним правомірно вважати шлях створення в освітньому процесі закладу вищої освіти ситуацій, які спонукають магістрантів до правової самореалізації в умовах навчально-професійної діяльності.

Саморефлексія досвіду викладацької діяльності доводить ефективність у цьому плані якісного і повноцінного розв'язання процедурних аспектів, пов'язаних із вибором студентами навчальних дисциплін. Саме цим аспектам в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті (ІДГУ) надано першочергового значення у виборі механізмів забезпечення академічної доброчесності на факультетах і кафедрах. Зазначимо, що суттєвою вимогою у цьому плані в ІДГУ визнано ще й неодмінність успішного розв'язання викладачами таких процедурних питань: презентація дисциплін, яка пропонується студентам для вільного вибору, безпосередньо в спільноті магістрантів; огляду науково-методичних здобутків викладача (портфоліо наукової активності) як віддзеркалення особистісно-професійної здатності викладати означений курс; електронний запис здобувачів магістерської освіти, які свої уподобання виявляють через вибір певної навчальної дисципліни. До того ж, згідно з чинною у закладі вищої освіти практики, студентська спільнота залучається до постійного оновлення нинішнього «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності» (особливий інтерес, як показує досвід, у здобувачів вищої освіти викликають аспекти, пов'язані з порядком виявлення і встановлення фактів академічної доброчесності, а також роботи комісії, котра це встановлює та ін.). Натомість базове значення все ж належить розвитку правової компетентності магістрів (зокрема в нашому досвіді у розрізі моніторингу діагностики за її рівнями – «неусвідомлена

некомпетентність», «усвідомлена некомпетентність», «неусвідомлена компетентність», «усвідомлена компетентність» та за спектром вияву компетенцій у межах блоків «професійна роль», «громадянське суспільство», «правова держава»).

Зазначимо, що здійснений науковий дискурс засвідчив: проблематика самореалізації особистості у соціально-правовій сфері життєдіяльності здебільшого досліджена в контексті професійної самореалізації юриста (Ю. Занік, Р. Каламаж, Є. Романенко та ін.). Маємо зауважити, що в основному дослідницький конструкт «професійна самореалізація» пов'язують із феноменологією культури (до прикладу, інтелектуальної Ю. Занік; моральної – Є. Романенко). Існує й дослідницька позиція, за якої правомірно осмислювати в комплексі морально-правову культуру юриста та його здатність до професійної самореалізації [2].

У контексті нашого дослідження та зваживши на вітчизняні освітянські реалії сьогодення, припускається, що, попри важливість професійної самореалізації особистості в юридичній практиці, не менш значущою є правовідповідальна самореалізація пересічного освітянина. Це утворює важливий вектор його професійної культури, адже така особистісна самореалізація пов'язана, з одного боку, із прагненням «переможно» реалізувати власний потенціал, а, з іншого – діяти у правовому полі, виконуючи своє професійне призначення.

Можемо погодитися із ученими стосовно того, що не лише на професіонала-юриста «покладена велика відповідальність за прийняте рішення» [2]. Зваживши на особливе особистісне професійне призначення й інших фахівців, котрі опановують професії типу «людина – людина» (згідно з класифікацією типології Є. Клімова), окреслене набуває виключної соціально-значущої ваги, адже професійна компетентність постає неодмінним складником успішної особистісно-професійної самореалізації.

Отже, на часі пошук конструктивних шляхів модернізації магістерської підготовки здобувачів освіти до правовідповідальної поведінки. Випускники освітнього ступеня «магістр» – потенційні керівники закладів освіти, а тому освітній лідер постає взірцем правовідповідальної поведінки в усіх напрямках професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кічук Я.В. Формування професійної самоефективності майбутнього фахівця соціономічної сфери: імператив правової компетентності. *Науковий випуск ІДГУ*. Ізмаїл, 2023. С. 87–94.
2. Сідак Л.М. Морально-правова культура професійної самореалізації юриста. *Суперечності взаємодії моралі і права в сучасному українському суспільстві*. Харків : Право, 2019. С. 60–64.

Роман БІЛИЙ
(Дрогобич, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ У ЗВО

Стрімкий розвиток штучного інтелекту та постійне удосконалення його технологій відкриває велику кількість можливостей для їх застосування у різних галузях, зокрема, освітній. Традиційні методи навчання, які використовуються у закладах вищої освіти для підготовки майбутніх педагогів, можуть не повною мірою задовольняти потреби сучасної освіти, яка постійно змінюється [4].

«Штучний інтелект – властивість автоматичних систем брати на себе окремі функції інтелекту людини, обробляти, застосовувати й удосконалювати здобуті знання та вміння». Основними властивостями